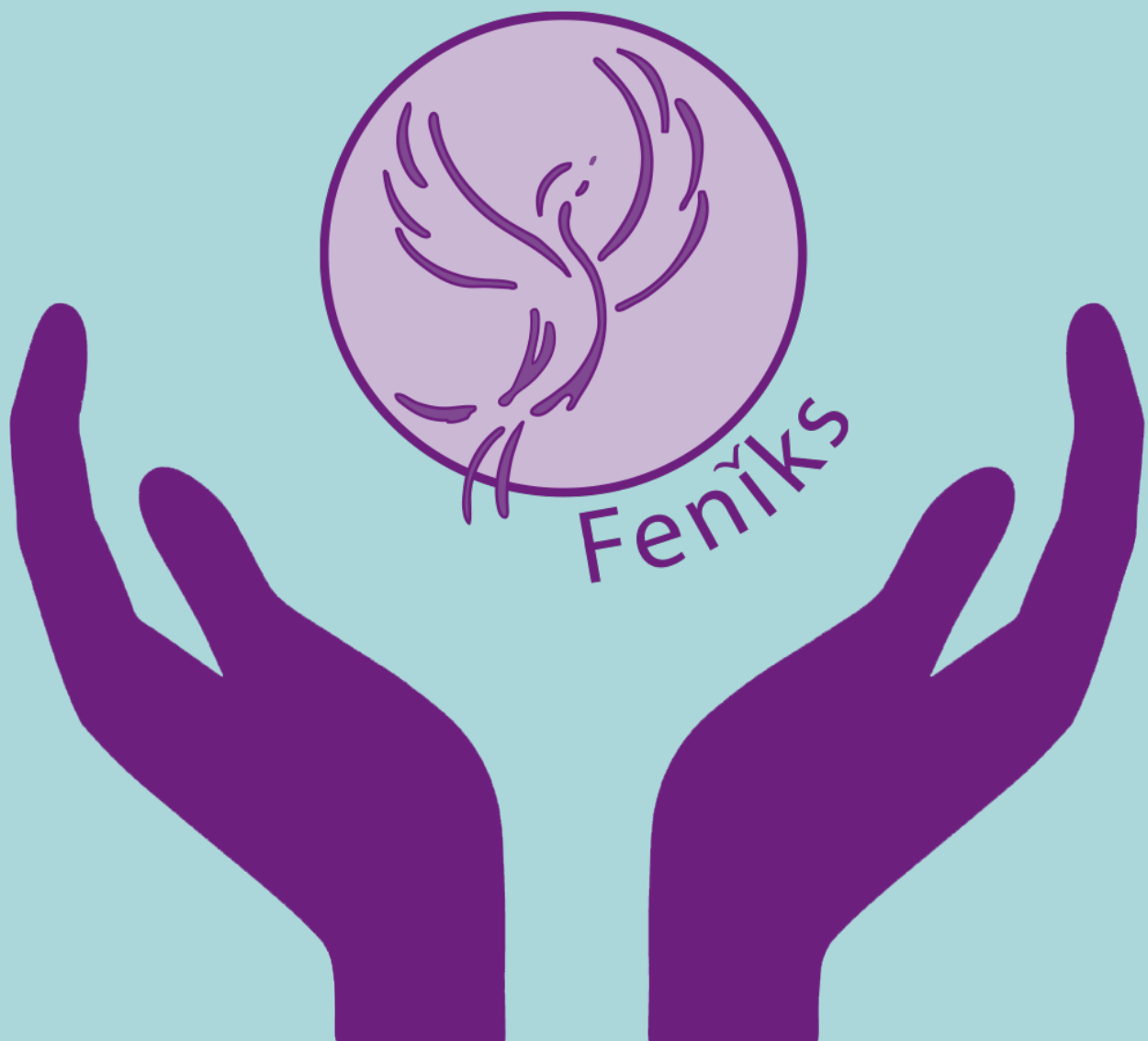

FENIKS VAKKUNDIG

jaarverslag 2017

Inhoudsopgave

Inleiding	3-5
1. Expertisecentrum Emancipatie, Gender en Diversiteit	7-16
2. Menss-Trajecten: Aantal en resultaten	17-20
3. Emancipatie in de praktijk	21-24
4. Samenwerking	25-26
5. Organisatie, team, vrijwilligers en bestuur	27-28
6. Financiën en sponsors	29-30
7. Media	31-34
Colofon	35

Cursus 'Lekker in je Vel'

Inleiding

Het jaar 2017 ligt alweer even achter ons maar Feniks geeft u graag een terugblik op haar resultaten. Dit doen wij als uitvoerder van 150 Mensstrajecten maar natuurlijk ook als emancipatie expertise centrum. In het Menss-consortium wordt prettig en effectief samengewerkt. In dit jaarverslag wordt hier niet uitvoerig op ingegaan. Graag verwijzen we u hiervoor naar het evaluatieverslag van Menss. Vermeldenswaardig is dat van de 150 Mensstrajecten bij Feniks blijvende maatschappelijke participatie is bevorderd bij méér dan de helft van de deelnemers. Hoewel betaald werk geen doelstelling is in Menss is 21,7% van onze deelnemers betaald gaan werken. Dit is een mooie "bijvangst" die illustreert dat Feniks het hoogst haalbare stimuleert.

In de combinatie van uitvoerend werk met mensen uit het fundament van de samenleving en onze kennisfunctie op emancipatoire maatschappelijke vraagstukken die daaraan verbonden zijn, ligt de

uniciteit van onze vakkundigheid. Uit dit jaarverslag zal duidelijk worden dat Feniks vanuit haar dagelijkse praktijk, beleidsontwikkelingen signaleert die wij agenderen en adresseren aan bijvoorbeeld de gemeente of politiek. Omgekeerd informeren we onze deelnemers over beleidsontwikkelingen die van invloed worden of zijn in hun leven en hoe zij hier invloed op kunnen uitoefenen. Een concreet voorbeeld hiervan: Feniks organiseerde i.s.m. Mensspartners begin 2017 voor de eerste keer het grootschalige evenement 'Kracht on Tour'. Hierin werden 450 vrouwen met afstand tot de arbeidsmarkt geïnformeerd en gekoppeld aan diverse ondersteuningsmogelijkheden en vacatures. Tegelijkertijd genereerde Feniks als projectleider media aandacht in Tilburg voor de maatschappelijke positie van laagopgeleide (werkloze) vrouwen en hun gebrek aan financiële zelfredzaamheid. In het najaar agendeerde Feniks dit vraagstuk ook in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen. Zo kregen alle politieke partijen een document waarin

aandacht werd gevraagd voor de zwakke sociaal economische positie van laagopgeleide vrouwen (vaak alleenstaande moeders en/of migranten). In Tilburg is slechts 1 op de 4 laagopgeleide vrouwen economisch zelfstandig (inkomen vanaf € 933,- netto per maand) terwijl van de hoog opgeleide vrouwen 3 van de 4 economisch zelfstandig zijn! Het programma 'economische zelfstandigheid' van de Rijksoverheid waarvan Feniks de lokale uitvoerder is dient dan ook duurzaam geborgd te worden in onze stad.

“In Tilburg is slechts 1 op de 4 laagopgeleide vrouwen economisch zelfstandig, wat minimaal € 933,- netto per maand inhoudt!”

Voortbordurend op dit document is in 2018 voor de onderhandelaars van het nieuwe college van B&W 'Inspiratie door vrouwenemancipatie' gemaakt. Dit is door coalitiepartijen met veel waardering ontvangen. In de huidige bestuursperiode is het motto 'Gezond en gelukkig in Tilburg'. Met de gezondheid van de Tilburgers is het slechter gesteld dan in andere steden, zo stelde het nieuwe College in haar Contourenschets (mei 2018). Uit onderzoek van de Gezondheidsraad is bekend dat mensen met een lage SES 6 jaar eerder dood gaan en daarvoor al 10 jaar langer in ongezonde conditie/ziekte leven. Dit ziet Feniks terug bij haar deelnemers. Het merendeel van hen heeft (ernstige) gezondheidsklachten, zowel fysiek als mentaal. In 2017 haalden we daarom met financiering door Menss de innovatieve training 'Ik Ontmoet Mij' van het Zinaplatform en de GGD uit Amsterdam naar Tilburg. Deze training is specifiek gericht op migrantenvrouwen met psychosomatische klachten. Feniks ontwikkelde eind 2017 zelf de gezondheidstraining 'Lekker in je vel' dat begin 2018 van start ging. Over beide cursussen meer in dit jaarverslag.

Dagelijks werkt onze organisatie met vakkundige inzet door professionals in samenwerking met

haar ervaringsdeskundige team van vrijwilligers, aan een inclusieve stad. De helft van onze deelnemers én vrijwilligsters heeft immers een migrantenachtergrond. Geluk betekent voor onze doelgroep vaak dat je er (weer) bij hoort, meetelt en van waarde en betekenis bent voor je omgeving (en daarmee voor de samenleving). Naar elkaar omzien, elkaar versterken, zorg dragen voor elkaar, iets voor een ander kunnen doen, geeft voldoening en betekenis aan jezelf, de ander én aan de samenleving. Veiligheid, herkenbaarheid, een informele leeromgeving en kleinschaligheid zijn hierin sleutelbegrippen. Onderlinge erkenning (uniciteit van ieder bv in haar geschiedenis) en herkenning (op problematiek) zorgen voor de typerende open, gastvrije, warme Fenixcultuur. Zo vormen we samen een inclusieve community in het klein. Hoewel er grote verschillen zijn in leeftijd, leefstijl, opleiding of (culturele) achtergrond is er de warmte van verbondenheid en gezamenlijkheid. Veel deelnemers geven aan dat zij Feniks ervaren als nieuwe familie en thuis. Deze sfeer onderhouden we met elkaar vakkundig; zo worden mensen bijvoorbeeld aangesproken op onderlinge roddel omdat dit een vorm van sociale uitsluiting is.

*“Bedankt voor de saamhorigheid”
– vrijwilligster bij Feniks*

Typerend voor Feniks is ook dat mensen elkaar tijdens pauzes niet op etniciteit opzoeken. Omdat het inhoudelijke groepswork specifiek gericht is op vrouwen krijgen een aantal deelnemers zoals gezinsmigranten van hun omgeving makkelijker toestemming om mee te mogen doen bij Feniks. Dat de organisatie een stedelijk aanbod heeft, verlaagt de drempel omdat er, in vergelijking met buurtwerk, sprake is van een zekere anonimiteit. Oud gedrag en culturele taboes zijn soms makkelijker te doorbreken zonder familie of onderlinge sociale controle. Dit geldt in sterkere mate voor vrouwen in een afhankelijkheidsrelatie.

Het empowerment-model vormt al jaren de kern van onze missie en vakvrouwschap. Empowerment is een proces van krachtversterking van binnenuit dat door de omgeving ondersteund wordt zodat mensen (weer) grip krijgen op hun eigen situatie en omgeving. Bij empowerment wordt samen met de deelnemster gekeken naar de mogelijkheden die er zijn. Dit kan ook het leren hanteren van problemen zijn. Daarbij wordt dan gefocust op wat goed ging en gaat. Dit vergroot de zelfregie: geloven in het succes van eigen handelen (self-efficacy). In onze zelf ontwikkelde dromenvangmethode (dromen=durven=doen!) wordt de intrinsieke motivatie voor een gezonder en gelukkiger leven opgediept en verstevigd.

Naast het weer opbouwen van de financiële reserve maakt Feniks zich in toenemende mate zorgen om haar huisvesting. Ons pand is in bezit van de gemeente waarbij het beleid inmiddels verkoop van vastgoed is. Het huurcontract loopt tot 1 januari 2020. Feniks heeft de afgelopen 8 jaar ongeveer € 80.000,- geïnvesteerd om het gebouw geschikt te maken voor onze functies. Dit met behulp van fondswerving. Het succes van de organisatie m.b.t. een kleinschalige inclusieve community is mede te danken aan de huiskamersfeer van het pand. Daarnaast is het centraal gelegen, herkenbaar en zeer goed bereikbaar met openbaar vervoer. De afgelopen 15 jaar zijn we 2 keer verhuisd en een moeilijk bereikbare doelgroep uit heel de stad weet Feniks inmiddels heel goed te vinden. Verhuizen zal dus een stap terug betekenen in het bereiken van onze eerste profijtgroep. Het zal lastig worden om een betaalbaar vergelijkbaar pand te vinden met dezelfde uitstraling. Zo hebben onze burens Ateliers Tilburg het pand met cofinanciering van de gemeente zelf aangekocht. Of dit met behulp van crowdfunding en de gemeente ook voor Feniks mogelijk is of dat een ander pand in het vizier komt zal de toekomst leren. Dit heeft ook de aandacht van het voltallige bestuur van Feniks. Met dit en andere thema's wordt voortvarend bestuurd o.l.v. haar nieuwe voorzitter; Nelleke van Wijk, die tegen de zomer van 2018 is aangetreden. Last but not least was 2017 het jaar van ons veertigjarig bestaan. Zonder extra budget is dit uitbundig gevierd met een film en tentoonstelling

dankzij de inzet van vrijwilligers. Als de inzet van onze 35 vrijwilligers gemonetariseerd wordt (het zgn. sweat-aquity = zweetinkomen) betreft dit een hoger bedrag dan onze gemeentelijke financiering via het Menss-programma!

In dit jaarverslag kunt u lezen hoe Feniks, zowel uitvoerend als beleidsmatig, in samenwerking met tal van partners, werkt aan maatschappelijke thema's zoals het bevorderen van emancipatie en participatie, economische zelfstandigheid/ financiële zelfredzaamheid, armoedebestrijding, integratie, bestrijding van laaggeletterdheid, van (seksueel) geweld tegen vrouwen, eenzaamheid, etc. Dit jaarverslag start in Hoofdstuk 1 met onze functie als emancipatie expertisecentrum. Hoofdstuk 2 geeft een overzicht van aantal en resultaten van onze 150 Menss-trajecten. Hoofdstuk 3 gaat in op enkele emancipatie-activiteiten in de praktijk. Hoofdstuk 4 geeft een impressie van onze samenwerkingspartners. Hoofdstuk 5 gaat in op de geledingen binnen de organisatie en hoofdstuk 6 staat stil bij onze exploitatie en sponsors. Hoofdstuk 7 sluit af met een samenvatting van PR resultaten. Wij wensen u een vakkundig kijkje in onze keuken!

*Namens Feniks,
Nelleke van Wijk (bestuursvoorzitter)
Gerda de Vries (directeur)*

Eetgroep 2017.

Feniks deelt haar expertise ook over de grens; ambtenaren uit Genk, België op bezoek voor uitwisseling

1

Expertisecentrum Emancipatie, Gender en Diversiteit

1.1 Tentoonstelling, film en artikel Feniks 40 Jaar

2017 markeert het veertigjarige jubileum van Feniks als doorstart van het vroegere vrouwen centrum. Dat maakt Feniks het oudste vrouwen centrum van Nederland. Ter ere hiervan organiseerde Feniks begin 2017 de expositie 'Feniks 40 jaar' in de bibliotheek aan het Koningsplein die druk bezocht is. Het volledige archief van Feniks werd ondersteboven gekeerd en er werd gesproken met vrouwen die lang geleden actief waren in het vrouwenwerk. Laurens Kleijntjens verwerkte alle informatie tot een interessante, toegankelijke tentoonstelling die de geschiedenis van 40 jaar vrouwenwerk in Tilburg tot leven bracht. Aanvullend hierop maakte vrijwilligster Anja de Loos een film met interviews met vrouwen die

vroeger (en in sommige gevallen nog steeds) actief waren in het vrouwenwerk. Deze film was te zien op de tentoonstelling en is nog te bekijken op de website van Feniks. Ook was er in het begin van het jaar de themabijeenkomst 'Feniks 40 jaar' in de bibliotheek, aansluitend op de expositie.

Ten slotte verscheen er in het cultuurhistorisch tijdschrift Tilburg een uitgebreid artikel door Laurens Kleijntjens over Feniks 40 jaar en waarom feminisme toen en nu nog steeds actueel is. Op de tentoonstelling, film en het artikel hebben we veel warme enthousiaste reacties gehad, waarvoor onze hartelijke dank!

1.2 Kracht on Tour

In Tilburg is minder dan de helft van de vrouwen economisch zelfstandig. Om economische zelfstandigheid onder laagopgeleide vrouwen te stimuleren, organiseerde Feniks in samenwerking met de Menss-partners in januari 2017 voor het eerst de Tilburgse editie van Kracht on Tour in het Midi Theater in Tilburg. Kracht on Tour is een landelijk initiatief (ministerie OCW) en staat voor vrouwen die vooruit willen, kansen grijpen en hun eigen geld willen verdienen. Bij het event maakten vrouwen kennis met 'dealmakers': Tilburgse werkgevers uit het bedrijfsleven, de zorg, het onderwijs en de overheid, die betaald werk, een stage, vrijwilligerswerk, of een cursus aanbieden. Daarnaast vertelden vrouwelijke ondernemers hun verhaal, konden vrouwen ervaringen uitwisselen en was er een spetterend optreden van zangeres Shirma Rouse. Met meer dan 500 vrouwen, 600 deals en 30 dealmakers was Kracht on Tour 2017 een groot succes. Uit de schriftelijke evaluatie bleek dat veel vrouwen de bijeenkomst enorm hebben gewaardeerd: "Hier heb ik echt iets aan gehad, ik heb mij bij verschillende werkgevers ingeschreven!" Ook lieten verschillende vrouwen weten dat zij zich na Kracht on Tour enorm opgepept voelden. De vertegenwoordiger van het Ministerie van OCW prees Feniks voor de organisatie en de overweldigende opkomst, die volgens hem eerder alleen in Amsterdam en Den Haag behaald werd.

Door het overweldigende succes van de vorige editie was de keuze snel gemaakt om ook in 2018 Kracht on Tour te organiseren. Na de zomervakantie zijn de voorbereidingen hiervoor dan ook snel van start gegaan. Tijdens de netwerkbijeenkomst 'Solutions Salon' op 12 december werd wederom de samenwerking met diverse Tilburgse dealmakers opgezocht.

“Het was fijn om de verhalen van vrouwen van vorig jaar te horen. Dit geeft mij kracht en hoop om door te gaan met het zoeken naar een baan die bij me past.”

Onder andere professionals uit diverse Midden-Brabantse gemeenten, welzijnsorganisaties, onderwijsinstellingen, bedrijven, vrouwen-netwerken en maatschappelijke en vrijwilligers-organisaties kwamen hier op af en zorgden samen voor zo'n 300 deals. Net als het voorgaande jaar verdubbelde dit aantal tegen eind december, dus meer dan 600! Uniek dit keer was het aanbod van 150 betaalde banen in diverse sectoren. Na een uitgebreide PR-campagne werd Kracht on Tour ook in 2018 een groot succes. Ondanks de hevige storm (code oranje) bezochten meer dan 400 vrouwen Kracht on Tour. In het jaarverslag van 2018 meer informatie hierover.

Tilburgse Koerier 05-01-2017

Kracht on Tour biedt vrouwen kansen naar werk

Gratis evenement door Feniks

TILBURG – Vrouw en op zoek naar werk? Kom dan donderdag 19 januari naar het Midi Theater. Feniks, Emancipatie Expertise Centrum, organiseert daar het event Kracht on Tour.

Shirma Rouse is onder meer bekend van haar optredens bij De Wereld Draait Door.

Kracht on Tour staat voor vrouwen die vooruit willen, kansen grijpen, hun eigen geld willen verdienen. Het evenement, dat door Nederland reist, is bedoeld om vrouwen economisch zelfstandiger te maken; ongeveer de helft van de Nederlandse vrouwen verdient namelijk minder dan 70% van het minimumloon. Tijdens Kracht on Tour kunnen vrouwen kennismaken met potentiële werkgevers en vrouwelijke ondernemers, zoals Rian Donders, Hanane Abdellaoui en Karin Bruers. Ook kunnen zij ervaringen uitwisselen. Bovendien zijn zo'n 20 'dealmakers' aanwezig: Tilburgse werkgevers uit het be-

drijfsleven, de zorg, het onderwijs en de overheid, die betaald werk, een stage, vrijwilligerswerk, of een cursus aanbieden. Er zijn meer dan 600 deals beschikbaar. Iedereen is welkom om gezellig te komen netwerken onder het genot van een broodje en een kop koffie. Zangeres Shirma Rouse verzorgt een optreden. Kracht on Tour duurt

van 9.00 tot 12.45 uur. Toegang en lunch zijn gratis. Aanmelden kan via info@fenikstilburg.nl. Let op: vol is vol. Iedere 25ste aanmelder ontvangt een bon voor een diner voor twee bij Kim's Kroeg.

Kijk voor meer informatie op www.fenikstilburg.nl.

I.3 Feniks agendeert: dossier openbare toiletten

‘Ook Tilburgse vrouwen hebben hoge nood!’ kopte het Brabants Dagblad op 20 september op basis van een ingezonden brief van Feniks. Toen de 23-jarige Geerte Piening uit Amsterdam een boete kreeg voor wildplassen bij gebrek aan een openbaar toilet, barstte ook in Tilburg de discussie over dit onderwerp los. In het dossier openbare toiletten, dat in handen is van Feniks, is te zien dat het onderwerp al sinds 2007 regelmatig in de politiek aan de orde is gekomen. Er zijn sindsdien openbare toiletten aangelegd in enkele parkeergarages en het horecapaviljoen aan de Paleisring. Deze zijn echter door de ligging vrouwonvriendelijk of regelmatig gesloten. Ook de Maag Lever Darm Stichting noemde Tilburg begin 2017 al een ‘ongastvrije toiletgemeente’. In Amsterdam staat per 582 vierkante meter een openbaar toilet, in Tilburg elke 3.625 vierkante meter. Na de oproep in het Brabants Dagblad, is het onderwerp opnieuw ter sprake gekomen in de Tilburgse gemeenteraad. Daar kwam unanieme steun voor extra middelen voor meer openbare toiletten in onder meer de binnenstad, in parken en winkelcentra. Bovendien komen er bij evenementen voortaan evenveel toiletten voor vrouwen als voor mannen.

1.4 Feniks agendeert: emancipatiebeleid t.b.v. gemeenteraadsverkiezingen met als speerpunt: armoedebestrijding

Naast themabijeenkomsten agendeerde Feniks in 2017 actuele onderwerpen in het kader van emancipatie. In september maakte Feniks een manifest, gericht aan alle politieke partijen t.b.v. hun programma's met aandachtspunten voor het Tilburgse emancipatiebeleid, vooruitlopend op de gemeenteraadsverkiezingen 2018. Speerpunt hierin is armoedebestrijding van laagopgeleide vrouwen door verhoging van hun economische zelfstandigheid. Feniks werkt hier elke dag vakkundig aan. Een activiteit als Kracht on Tour is hierin een hoogtepunt, waarbij nauw samengewerkt wordt met veel andere partijen. Daarnaast is een van de onderwerpen in het manifest het bestrijden van straatintimidatie in Tilburg in samenwerking met Stichting Stop Straatintimidatie. Verschillende partijen hebben hier punten van opgenomen in hun partijprogramma. Tijdens de gemeenteraadsverkiezingen zijn deze bij verschillende debatten aan de orde geweest. Meer hierover in het jaarverslag 2018.

1.5 Feniks agendeert: mannenemancipatie

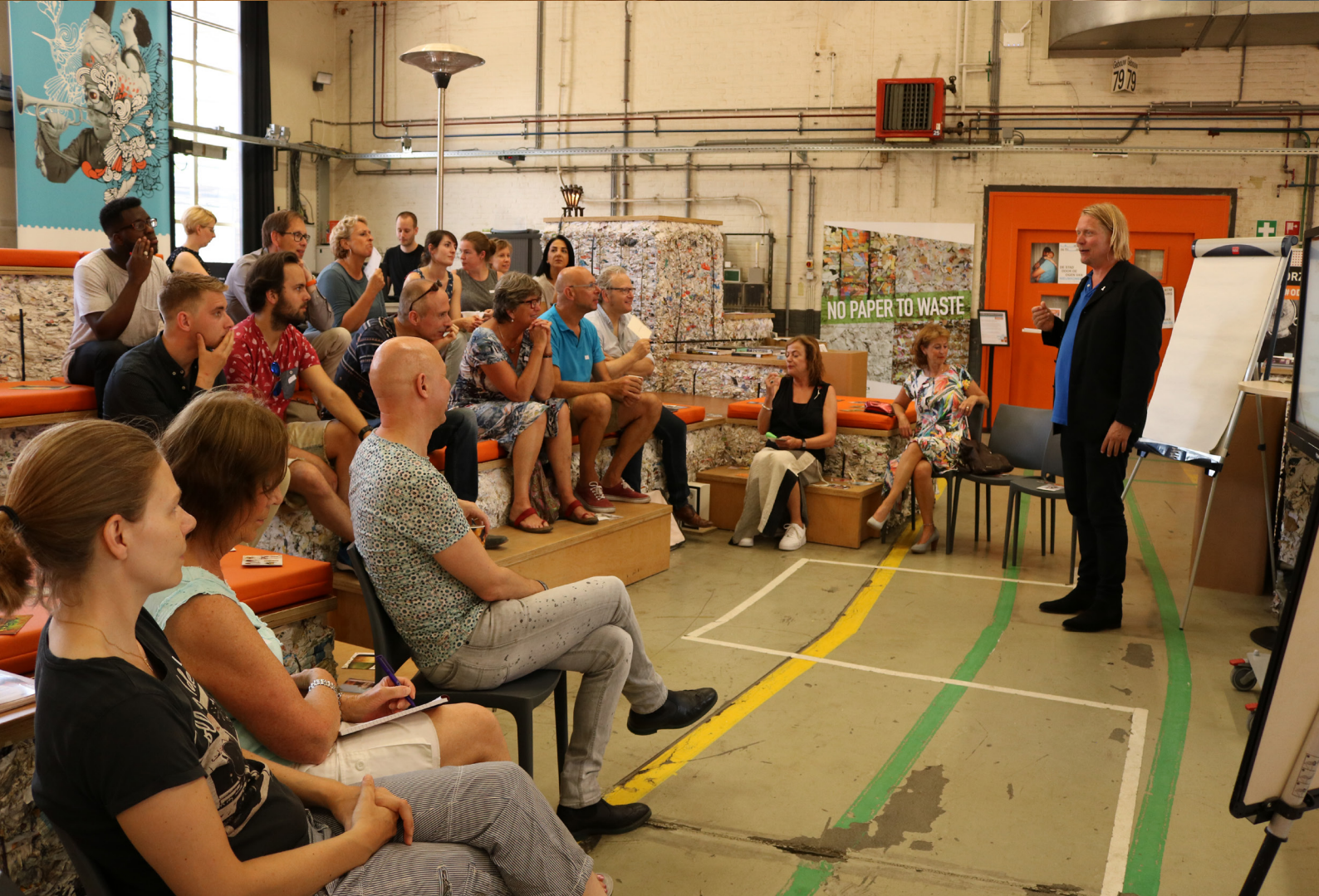
De themabijeenkomst die in dit jaarverslag wordt uitgelicht is de expertmeeting Mannenemancipatie op 20 juni. In tegenstelling tot wat veel mensen denken, gaat emancipatie niet alleen over vrouwen. Integendeel. Of het nu gaat om herverdeling van arbeid en zorg, geweld, seksualiteit of seksuele diversiteit, de veranderende positie van jongens en mannen is van belang voor de vrouwenemancipatie. Daarom organiseerde Feniks deze Expertmeeting Mannenemancipatie in samenwerking met De Kennismakerij. Tijdens de Expertmeeting vertelde Jens van Tricht, directeur van Emancipator, landelijk expertisecentrum voor mannenemancipatie,

over het belang van mannenemancipatie. Veel problemen op persoonlijk, sociaal en politiek vlak hebben te maken met genderongelijkheid. Inmiddels zijn we er aan gewend deze problemen te behandelen vanuit een vrouwenperspectief, aangezien vrouwen vaak het slachtoffer zijn van deze genderongelijkheid. Vrouwen hebben de afgelopen decennia een enorme winst geboekt in hun gevecht voor gelijkheid, maar de kern en praktijk van veel problemen blijft bestaan. Effectiever is om het probleem ook te benaderen vanuit een mannenperspectief, waarbij de focus ligt op het transformeren van bestaande opvattingen over mannelijkheid. Hierdoor worden mannen deel van de oplossing, in plaats van ze weg te schuiven als enkel het probleem. Om ruimte te geven aan mannenemancipatie ontwikkelde Emancipator het Handelingsperspectief Mannenemancipatie, een overzicht met achtergrondinformatie, overzichtelijke infographics en een set tips en aanbevelingen waarmee professionals, organisaties en beleidsmakers mannenemancipatie kunnen bevorderen. Op de website van Feniks is het verslag terug te vinden van deze themabijeenkomst, waarin het Handelingsperspectief Mannenemancipatie wordt toegelicht. Ondanks de zinderende zomerhitte op deze tropische dinsdagmiddag werd het met zo'n 25 aanwezigen uit o.a. de lokale politiek en het werkveld een succesvolle meeting.

*“Als ik niet bij Feniks was
gekomen, weet ik niet hoe mijn
leven verder was gelopen.”*

-Deelneemster

“Als kind uit de jaren zeventig ben ik doodgegooid met vrouwenemancipatie, dus ik was benieuwd of er nog iets nieuws te vertellen viel. Maar het was goed om vandaag vanuit een heel andere invalshoek naar het thema te kijken. Ook voor de bachelor International Lifestyle Studies waarbinnen ik lesgeef, een hbo-studie op het gebied van trendwatching en conceptontwikkeling, is dit zeker een interessant thema.”

- deelnemer Expertmeeting Mannenemancipatie

11 WOENSDAG 12 JULI 2017

‘Bij Feniks heb ik de familie gevonden die ik zocht’

Asha Bidjai volgde de naailes ‘Kleding Maken & Herstellen’ bij Feniks Emancipatie Expertise Centrum Tilburg. Ook heeft zij meegedaan met de tweedaagse cursus ‘Kiezen voor Werk? 2.0’. Nu gaat ze weer betaald aan de slag in de zorg, bij Home Instead.

TILBURG - “Tot voor kort voelde ik dat ik iets miste. Ik woonde anderhalf jaar in Tilburg. Mijn baan had ik verloren en ik was niet klaar voor een andere baan. Ik had alleen mijn partner om mee te praten en daardoor kreeg ik te weinig prikkels. Ik wilde niet naar een psycholoog die me allerlei opdrachten zou geven. Wat ik eigenlijk zocht was een familie.”

Op een dag kocht Asha nieuwe gordijnen die ze zelf op maat wilde maken. Ze had alleen geen naaimachine. “Zonder verwachtingen ging ik kijken bij de naailes van Feniks. Ik was meteen verkocht. Ik kwam in een groep terecht met acht vrouwen met wie ik de hele les heb gepraat. Zonder elkaar te kennen, zonder te oordelen of veroordelen. Waar je ook vandaan komt, je voelt je geaccepteerd. Die les was zo gezellig dat ik bijna niks aan mijn gordijn heb gedaan.”

Vroeger dacht Asha dat emancipatie en feminisme synoniem waren voor mannenhaat. “Dankzij Feniks begrijp ik nu dat emancipatie inhoudt dat je voor jezelf opkomt, dat je niet afwacht maar zelf actie onderneemt en dat je het gesprek aan kan gaan met je partner. Super belangrijk dus!” “Bij Feniks voel ik me thuis. Ik word hier gestimuleerd en ge-

‘NU BEGRIP IK DAT EMANCIPATIE IS DAT JE VOOR JEZELF OPKOMT’

motiveerd en ik voel de energie weer door me heen stromen. Het contact hier is zo warm. Ze doen het hier niet vóór je, maar met je. Je bent onder gelijkgestemden en steeds voelt het weer als een warm bad. Ik heb eindelijk de familie gevonden die ik zocht. Ik kan weer zeggen dat ik blij

Asha Bidjai kocht nieuwe gordijnen die ze zelf op maat wilde maken. Ze had alleen geen naaimachine. “Zonder verwachtingen ging ik kijken bij Feniks. Ik was meteen verkocht.” foto: Felicia van Horsen

ben en dat ik voel dat ik leef.” Later volgde Asha nog het traject ‘Op Volle Kracht Vooruit’ en deed ze mee aan de cursus ‘Opkomen voor jezelf’. “Dit gaf me het laatste zetje dat ik nog nodig had om uit te vliegen. Per 1 september aanstaande ga ik weer betaald werken in de zorg!” Beide cursussen van Feniks

zijn onderdeel van het programma Meedoen en Sociale Stijging, kortweg Menss.

Menss is er voor Tilburgers die een nieuwe start willen maken en kansen willen pakken.

Samenwerking
In Meedoen en Sociale Stijging (Menss) werken de organisaties ContourdeTwern, Feniks, De Krachtcentrale013, MST, ROC Tilburg, de Bibliotheek Midden-Brabant en Bureau voor Beeldvorming samen.

MEEDOEN
MET MENS

Menss helpt je vooruit bij het maken van een nieuwe start

De Ontmoeting is een activiteit van ContourdeTwern en zeer waardevol voor deelnemers aan het programma Meedoen en Sociale Stijging, kortweg Menss.

Menss is er voor volwassen Tilburgers die een nieuwe start willen maken en kansen willen pakken. Bijvoorbeeld door het doen van vrijwilligerswerk of het volgen van een leerzame training of cursus.

Organisaties

Herken jij je hierin? Wil jij graag met een individuele begeleider aan de slag? Kijk dan eens op www.mensstilburg.nl en neem contact op met de organisatie die bij jou past. ContourdeTwern, Feniks, De Krachtcentrale013, MST, ROC Tilburg, de Bibliotheek Midden-Brabant en Bureau voor Beeldvorming werken samen in Menss.

Informatie

Voor meer informatie over Meedoen en Sociale Stijging surf je naar:

www.mensstilburg.nl

1.6 Internationale Vrouwendag

Internationale Vrouwendag ging in 2017 op bijzondere wijze van start. Gerda de Vries en Mahtab Masroorpour van Feniks en ambassadeur Angélique Siemons werden live geïnterviewd op Radio 1 door Nadia Moussaid, bekend van 'Laat op één'. Zij vertelden dat de discussie over vrouwenrechten in Nederland te vaak gaat over vrouwen in topfuncties en het glazen plafond. Het zou vaker moeten gaan over vrouwen die in armoede leven, aangezien 3 op de 4 armen in Nederland vrouw is.

Net als het voorgaande jaar werd 8 maart gevierd bij Kim's Kroeg. Wethouder Marcelle Hendrickx opende de avond met een inspirerende speech met het advies om naast alle taken die vrouwen vervullen, ook goed voor jezelf te zorgen. Ook ging zij in op het gebrek aan diversiteit in topfuncties. Het publiek bekeek daarna aandachtig de film '40 jaar Feniks'. Afsluitend werd genetwerkt en gedanst. Totaal hebben 125 mensen deelgenomen aan deze Tilburgse viering. Dat diversiteit een krachtbron is, was te merken aan de gezellige sfeer.

“Met verre afstand de meest inclusieve bijeenkomst waar ik in tijden bij mocht zijn: de viering van Internationale Vrouwendag in Tilburg. Hier waren vrouwen en, jawel: mannen, van alle kleuren, leeftijden, opleidingen, geaardheden en gezindten.”
-Tweet Veerle Slegers

1.7 Voorlichtingsbijeenkomsten

Dat feminisme en emancipatie anno 2017 weer volop in de spotlight stonden, was duidelijk te merken aan de toenemende vraag van studenten voor interviews over die onderwerpen. Meer dan 15 studenten zijn in 2017 bij Feniks langsgelopen

voor verdiepende informatie hierover. In het najaar organiseerde Feniks samen met WOMEN Inc. de workshop 'Onderhandelen', waarbij meer dan 20 vrouwen hun onderhandelingsvaardigheden en hun zelfvertrouwen versterkten op het gebied van gelijk loon voor vergelijkbaar werk man/vrouw. Ook kwamen er groepen op bezoek vanuit re-integratiebureau Sagènn, het ROC en Kompaan en de Bocht (tegenwoordig Sterk Huis).

Het Zuidelijk Toneel wist Feniks dit jaar ook te vinden vanwege haar expertise met migrantenvrouwen. Voor de voorstelling 'De Man is Lam' gaf Feniks advies op de inhoud. Voor de voorstelling 'Zeventien' werd Feniks benaderd voor de werving van actrices en publiek met een migratieachtergrond. Ook Blauwe Maan vroeg de expertise van Feniks op dit gebied. Een beroepskracht van Feniks ging daarom met een paar deelnemers bij Blauwe Maan praten over het aanspreken van de doelgroep met een migrantenachtergrond, omdat deze moeilijk bereikbaar is voor hulpverlening na seksueel misbruik vanwege het taboe daarop bij hen. Zelfs in het buitenland bleek interesse te bestaan voor het werk van Feniks. Het complete emancipatieteam van de gemeente Genk (België) kwam een dag op bezoek om kennis te nemen van onze activiteiten en expertisefunctie. Zij waren erg enthousiast over deze uitwisseling.

De interesse voor het werk van Feniks komt vanuit verschillende hoeken. Zo gaf Feniks ook lezingen bij twee bijeenkomsten van de Rotaryclub 'Club van Past Rotarians Hart van Brabant' (in totaal 50 mensen) en twee bij de Bekomgroep uit Berkel-Enschot (voor 24 mensen). De inhoud van deze voorlichtingen betreft vooral de positie van laagopgeleide vrouwen, de noodzaak van beleid op dit gebied en de inzet van Feniks hierin.

Feniks werkte ook regelmatig outreachend door de doelgroep op te zoeken. Beroepskrachten, vrijwilligsters en stagiaires waren vaak te vinden op (week)markten met een kraampje om informatie te geven over onze activiteiten. Ook was Feniks bijvoorbeeld aanwezig op stagemarkten bij Avans Hogeschool en de Informatiemarkt Sociale

Kaart en de wervingsdag voor EVA (Educatie voor Vrouwen met Ambitie) in het taalhuis aan het Wagnerplein. Ten slotte informeerde Feniks een groot deel van haar deelneemsters over het Vertrouwensexperiment en de landelijke verkiezingen door hier voorlichtingen over te organiseren.

1.8 Kiezen voor Werk? 2.0

In 2017 zette Feniks de succesvolle samenwerking voort met Diversion (landelijk bureau voor maatschappelijke expertise op emancipatie) met 'Kiezen voor Werk? 2.0'. Diversion ontwikkelde deze training met name voor migrantenvrouwen waarin door hen ervaren dilemma's rond betaald werk bespreekbaar worden gemaakt. In 2017 heeft Feniks de training aan 4 groepen gegeven: 2 bij Feniks, 1 bij het MST en 1 in Eindhoven bij Stichting New Begin. In totaal deden 40 vrouwen hieraan mee. Aansluitend hierop was Feniks aanwezig bij de regiobijeenkomsten 'Kiezen voor Werk', waarbij de projectresultaten zijn besproken. Feniks had een actieve rol in het forum. De methodiek is beschreven en zal ook de komende jaren in Tilburg worden aangeboden door Feniks.

1.9 Inhoudelijke scan

In opdracht van de gemeenteraad zijn inhoud, werkwijze en resultaten van Feniks in relatie tot het gemeentelijk beleid onderzocht d.m.v. een externe inhoudelijke scan door Karin Mastenbroek van bureau 'ROOD maaktVerbinding'. Het rapport dat in februari 2017 verscheen, draagt de titel 'Vrouwenemancipatie in Tilburg - Mogelijkheden voor een Toekomstbestendig Emancipatiebeleid in Tilburg'. Het document geeft een korte beschrijving aangaande vrouwenemancipatie in Nederland en Tilburg. Uit de inventarisatie van wat er op lokaal niveau op het gebied van vrouwenemancipatie gebeurt in Nederland blijkt dat de 5 grote steden (uitgezonderd Eindhoven) vergelijkbare inhoudelijke thema's agenderen zoals het bevorderen van arbeidsparticipatie/economische zelfstandigheid, maatschappelijke participatie en het bespreekbaar maken van

taboeonderwerpen die emancipatie van meisjes en vrouwen in de weg staan. Opvallend uit de inventarisatie is ook dat de grote steden beduidend meer geld beschikbaar stellen dan Tilburg voor lokaal emancipatiebeleid en voor de lokale expertisecentra. Zo stelt bijvoorbeeld Rotterdam maar liefst € 500.000,- beschikbaar voor vrouwenemancipatie én € 500.000,- voor het Rotterdamse expertisecentrum! Het rapport 'Vrouwenemancipatie in Tilburg' beschrijft mogelijkheden over de borging van Feniks als expertisecentrum en het toekomstig lokaal emancipatiebeleid. Helaas vindt er over dit rapport door het college van B&W geen terugkoppeling plaats naar de gemeenteraad. Conclusie van het rapport was o.a. de daadkracht van Feniks en haar resultaatgerichtheid naar haar eerste profijtgroep: laagopgeleide vrouwen. Uit de analyse blijkt het gebrek aan visie en beleid bij de gemeente met betrekking tot deze portefeuille waarna diverse aanbevelingen worden gedaan die tot nu toe helaas niet geëffectueerd zijn. De inhoudelijke scan is nog steeds actueel en lezenswaardig en is terug te vinden op onze website.

Aansluitend maakte de gemeente in 2017 een financiële scan van Feniks waarin de financiële kwetsbaarheid van onze organisatie bevestigd werd. Om hier goed sturing aan te geven, is de rest van het jaar gebruik gemaakt van een liquiditeitsbegroting. Gelukkig werd met hulp van de gemeente de gemiddelde trajectprijs van Feniks binnen Menss verhoogd, omdat Feniks in vergelijking met de 3 andere organisaties achter bleef m.b.t. haar prijsstelling. Het beschreven verslagjaar werd dan ook afgesloten met een veel gunstiger jaarrekening dan 2016.

1.10 Methodiekontwikkelingen

Als emancipatie expertise centrum zijn dit jaar diverse nieuwe methodieken ontwikkeld of geïntroduceerd. Dit is met name op het terrein van gezondheid en economische zelfstandigheid. Deze zijn echter beschreven in hoofdstuk 3.

2

Menss-Trajecten: Aantal en resultaten

Bij Feniks werd in 2017 door 151 unieke personen deelgenomen aan Menss-trajecten. In het beschreven verslagjaar werden hiervan 83 afgesloten (de rest loopt nog omdat zij bijvoorbeeld in het tweede halfjaar gestart zijn), waarvan 93% één of meer treden gestegen zijn op de zelfredzaamheidmatrix (ZRM) op één of meer domeinen. 5 personen zijn niet gestegen. De voornaamste doelstelling van de Menss-trajecten is verbetering van de zelfredzaamheid. Betaald werk is géén doelstelling en dus bijvangst. Omdat Feniks vakkundig voor het hoogst haalbare van haar deelnemers gaat, heeft 21,7% betaald werk gevonden.

“Er wordt hier niet gekeken naar wat je niet kunt, maar naar wat je wél kunt.”

- deelnemster

Stijging op domeinen

(cijfers exclusief deelnemers aan het programma 'Economische Zelfstandigheid')

Activiteiten Dagelijks Leven (ADL)	13,0%
Sociaal Netwerk (SN)	21,7%
Maatschappelijke Participatie (MP)	37,1%
MP + ADL	2,6%
MP + SN	24,3%
MP + SN + ADL	1,3%

De grootste stijging van onze trajecten binnen Menss vond plaats op het domein MP (51), gevolgd door SN (37), en ten slotte ADL (13).

Feniks is trots op de uitstroomresultaten van haar deelnemsters:

Betaald werk	21,7%
Vrijwilligerswerk	15,7%
Blijvende deelname MP	52,8%
Anders (bv opleiding, re-integratie)	9,6%

Uitgelichte activiteiten

Deelname via Meedoenregeling

Bestrijding van armoede vormt een vanzelfsprekende rode draad in onze werkzaamheden. Zo zijn door onze inspanning +/- 35 vrouwen aangemeld bij de Quiet. Op de overgrote meerderheid van de vrouwen die bij Feniks komt is immers de Meedoenregeling van toepassing. Vakkundig informeert Feniks hen hierover. Als men hiervan nog geen gebruik heeft gemaakt, stimuleert Feniks haar deelnemers om hun budget van de Meedoenregeling niet bij Feniks te besteden, maar voor andere doeleinden in te zetten, bijvoorbeeld sport of een abonnement op de bibliotheek. Toch maakten in totaal 30 unieke personen gebruik van de Meedoenregeling om mee te kunnen doen aan de diverse activiteiten van Feniks. Feniks heeft voor meer dan 10 vrouwen financiële ondersteuning aangevraagd via fondswerving op uiteenlopende knelpunten, zoals geld voor gezinsmigranten bij inburgering, eigen bijdrage van € 250,- voor een scheidingsadvocaat, familiebezoek (kinderen en kleinkinderen buiten Tilburg), kleine huisraad, nieuwe fiets enz. Als mensen de bijdrage voor een activiteit van Feniks niet kunnen bekostigen, verzinnen we een wederkerigheid, zoals het verspreiden van flyers.

Eetgroep

Voorheen kwam er wekelijks een eetgroep bij Feniks genieten van een goedkope driegangenmaaltijd, bereid door een enthousiaste kookvrijwilligster.

Inmiddels zijn een aantal dames van deze groep geactiveerd naar Resto VanHarte in hun buurt. In 2017 komt de eetgroep, bestaande uit zo'n 13-16 vrouwen, nog eens in de twee weken bij elkaar.

Kleding maken en herstellen

Deze activiteit blijft ook in 2017 onverminderd populair. Er zijn inmiddels dan ook 2 groepen Kleding maken en Herstellen; 1 op maandag en 1 op donderdag. Beide groepen bestaan uit 9 vrouwen. Er hangt een gezellige sfeer waarin volop wordt gekletst. Fijne bijkomstigheid is dat de vrouwen veel geld besparen door van hun oude kleding iets nieuws te maken. Deze activiteit geeft ook informatie over bijvoorbeeld de laaggeletterdheid en/of laaggecijferdheid van de deelnemers die voor meer dan de helft uit vrouwen met een migrantenachtergrond bestaat. Voor deze groep voelt het bedienen van de naaimachine als een stap in hun emancipatieproces. Dit geeft hen status; in het land van herkomst zie je immers veelal mannen bedrijfsmatig achter naaimachines terwijl vrouwen binnenshuis met de hand naaiwerkzaamheden verrichten.

“Even een bedankje vanuit mijn hart dat ik voor het eerst sinds lange tijd het gevoel heb gekregen dat ik er gewoon mag zijn...zit nu thuis en denk vol warmte terug aan afgelopen ochtend. Bedankt lieve medewerkers!”

-deelneemster

3

Emancipatie in de praktijk

3.1 Nieuwe activiteiten

Met financiering van Menss introduceerde Feniks in 2017 de nieuwe activiteit 'Ik Ontmoet Mij'. Deze lichaamsgerichte training voor migrantenvrouwen werd ontwikkeld door het Zinaplatform i.s.m. Adelheid Roosen. De training is onderzocht door de GGD en bleek in Amsterdam al zeer succesvol. Bij 'Ik Ontmoet Mij' wordt vrouwen in 10 lessen geleerd om verantwoordelijkheid te kunnen nemen over zichzelf, hun lichamelijke en geestelijke gezondheid. De lessen bestaan uit bewegings-, spreek- en schrijf oefeningen uit de bio-energetica, familieopstellingen en emotioneel lichaamswerk. In 10 dagdelen, inclusief lunch, worden thema's behandeld zoals zelfzorg en zelfliefde, het uiten van emoties, patronen doorbreken uit het ouderlijk huis, de positie van het individu in de gemeenschap en de man-vrouwrelatie. De resultaten waren zeer positief. Volgend jaar willen we een dergelijke cursus zelf ontwikkelen.

Omdat veel van onze deelnemers gezondheidsklachten hebben is in 2017 de cursus: 'Lekker in je vel' ontwikkeld waarin in 8 lessen gezond eten, meer bewegen, zelfvertrouwen en lichaamsbeleving en omgaan met stress centraal staan. Begin 2018 is met de uitvoering gestart (van deze inmiddels populaire training).

Ook nieuw in 2017 was de scheidingscursus 'Van Wij naar Jij' in samenwerking met Marjo Landsman van Starterskollektief 013. In 4 bijeenkomsten leerden 6 vrouwen tijdens de interactieve training hun leven opnieuw vorm te geven na een scheiding. Hierbij was onder meer aandacht voor financiële gezondheid en ouderschap na de scheiding.

Feniks gaf al langer de cursus 'Klussen in Huis', maar in 2017 is deze in een nieuw jurkje gegoten. Na een groep met 8 vrouwen en 10 lessen te hebben afgerond, is gekozen om de cursus voort te zetten in de vorm van losse workshops. De drie workshops met de thema's elektra, schilderen en fiets repareren waren een groot succes.

Een andere verandering in 2017 was het uitprogrammeren van 1 van de 2 Koffietijdgroepen. De groep van deze ontmoetingsactiviteit bestond voornamelijk nog uit vrouwen die al jaren deelneemster waren. Uiteindelijk is gekozen om deze groep op te heffen, tot grote teleurstelling van de deelneemsters. Zij zijn echter geactiveerd om in eigen tijd een ontmoetingsactiviteit te organiseren. De deelneemsters komen nu iedere week bij elkaar thuis. Hieruit blijkt dat er goed gewerkt is aan hun zelfredzaamheid en netwerkversterking!

3.2 Dromenvangmethode

Het is inmiddels vijf jaar geleden dat Feniks de 'Dromenvang-methode' ontwikkelde; een participatiemethode voor laagopgeleide vrouwen. Deze methode wordt nu ook door diverse organisaties gebruikt. Tijdens drie individuele gesprekken maken zij als het ware een foto van hun leven. Samen met een beroepskracht wordt gekeken wat er goed gaat en wat beter kan. Vrouwen krijgen hierdoor snel een beeld van hun eigen krachten, zorgen, mogelijkheden en kansen op de gebieden opleiding, werk, vrije tijd, opvoeding, gezondheid en veiligheid. Vervolgens wordt het netwerk in kaart gebracht. Al na het eerste gesprek wordt duidelijk waar de deelneemster zelf mee aan de slag kan en waar zij een steuntje bij in de rug nodig heeft.

Met iets meer dan 1/3 van onze deelneemsters voeren wij de Dromenvangmethode uit, variërend tussen de 3 en 15 gesprekken.

3.3 Programma OCW: Economische zelfstandigheid

Feniks voert het programma Economische Zelfstandigheid van het ministerie OCW uit met de trajecten 'Op Eigen Kracht' en 'Op Volle Kracht Vooruit'. Op Eigen Kracht is een training die Feniks ontwikkelde voor laagopgeleide vrouwen die hun kansen op werk en daarmee hun economische zelfstandigheid willen vergroten.

De deelneemsters, met name herintreedsters, worden zich tijdens deze training bewust van hun eigen kracht en competenties, waardoor zij zicht krijgen op mogelijkheden en kansen. Tijdens de training zetten zij doelgericht stappen om succesvol deel te gaan nemen aan de arbeidsmarkt. De deelneemsters kunnen kiezen tussen een groepstraining die bestaat uit 8 bijeenkomsten, of een individueel coachingstraject bestaande uit 6 gesprekken.

Op Volle Kracht Vooruit is een voortraject richting werk en opleiding. Deelneemsters zijn niet of beperkt zelfredzaam op de gebieden van sociaal netwerk, algemene dagelijkse vaardigheden of maatschappelijke participatie en willen of moeten participeren. Vaak gaat het om herintreedsters die weer aan de slag willen, maar een laag zelfbeeld hebben, of weinig sociale contacten, geen (recente) werkervaring of geen opleiding. Tijdens dit intensieve groepstraject, bestaande uit 20 bijeenkomsten, ontdekken zij hun eigen kwaliteiten, vaardigheden en mogelijkheden ten aanzien van (vrijwilligers)werk of scholing. Door middel van aansprekende thema's, zoals zelfbeeld en imago, communicatie, talenten en presenteren, wordt de deelneemster gestimuleerd om op haar eigen manier en tempo stappen te zetten.

Bij beide groepen ontvangen deelneemsters een certificaat wanneer zij voor minimaal 65% aanwezig zijn geweest. In 2017 zijn in totaal 81 vrouwen bereikt, waarvan 6 vrouwen hebben deelgenomen aan de korte groepstraining Op Eigen Kracht (1 groep) en 20 vrouwen aan de intensieve groepstraining Op Volle Kracht Vooruit (2 groepen).

Voor de werving doet Feniks een beroep op haar vrijwilligers, o.a. door middel van het uitdelen van flyers. Verder wordt geworven via netwerkbijeenkomsten, mailings en markten. Bij beide trajecten wordt met een netwerk aan organisaties samengewerkt, waaronder de Gemeente Tilburg (W&I), ROC, re-integratiebureaus Diamantgroep Tilburg en Sagènn en alle partners van Menss.

3.4 EVA: Educatie voor Vrouwen met Ambitie

Na een succesvol eerste jaar, zette Feniks in 2017 in samenwerking met ContourdeTwern en de regiocoördinator van Stg. Lezen en Schrijven het EVA-project voort. EVA staat voor 'Educatie voor Vrouwen met Ambitie' en is ontwikkeld door de eerder genoemde landelijke stichting. Dit project begeleidt vrouwen tussen de 30 en 55 jaar die aan de slag willen met werk of een opleiding, maar nog moeite hebben met lezen, schrijven, rekenen en/of digitale vaardigheden. In 2017 zijn er twee groepen afgerond en zijn enkele deelnemers individueel begeleid. Maar liefst 8 vrijwilligsters hebben zich bij Feniks ingezet als taalcoach. In 2018 begint al weer de 5e groep. De werving hiervoor is al in 2017 gestart. Bijzonder in 2017 was bovendien de bijeenkomst van het Taalnetwerk in de Efteling, waar Feniks mede het taalakkoord ondertekende voor de aanpak van laaggeletterdheid. Feniks kan wegens tijdgebrek helaas niet meedoen met de Tilburgse Taalhuizen.

3.5 Open dagen 2017

Om de doelgroep op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met Feniks, organiseert

Feniks regelmatig open dagen. In 2017 vonden deze plaats in juni en september, vóór en na de zomervakantie. Tijdens deze open dagen konden bezoekers meedoen met diverse workshops, zoals 'Muziek met je kind', 'Zelfbeeld' door Blauwe Maan, 'Ik Ontmoet Mij' over gezondheid en migrantenvrouwen, 'Van Wij naar Jij' door Scheidingscontact, of 'Droom je leven'. Ook de verwenhoek met massages en henna-tatoeages waren populair. Bijzonder was ook de aanwezigheid van een kapper uit Syrië. Met name op de tweede open dag in september kwamen veel bezoekers af. Deze dag leverde Feniks dan ook maar liefst 16 nieuwe inschrijvingen op voor activiteiten.

“Ik wil laten weten dat ik veel aan de kluscursus heb gehad. Ik heb helemaal in mijn eentje de keuken geschilderd. Het was wel een hele klus hoor, maar ik heb het netjes afgewerkt! Goed hè?”

- deelnemster

Dat EVA ook voor autochtone vrouwen een uitkomst kan zijn, blijkt uit de casus van Marie (52). Deze geboren en getogen Tilburgse had moeite met moeilijke woorden die in haar omgeving werden gebruikt. Door haar lage woordenschat lukte het haar ook steeds minder goed om haar administratie bij te houden. Bij EVA kreeg zij begeleiding op maat, waardoor het taalniveau van Marie sterk is verbeterd. “Als ik nu iets op Facebook zet, begrijpen mensen tenminste wat er staat. Ik ben heel blij dat ik heb meegedaan met EVA. Het enige waar ik spijt van heb is dat ik me niet eerder heb aangemeld. Tegen anderen wil ik zeggen: schaam je niet en neem de stap gewoon.”

4

Samenwerking

In 2017 is het consortium Mens: Meedoen en Sociale Stijging succesvol voortgezet. Hierin werken ContourdeTwern, MST, de Krachtcentrale013, Bibliotheek Midden Brabant, het ROC en Bureau voor Beeldvorming samen met Feniks. Feniks heeft deze samenwerking als zeer plezierig ervaren. Door alle partijen is veel inzet gepleegd m.b.t. het methodiekonderzoek en de methodiekuitwisseling 'Op weg naar de Mens methode', het gezamenlijk registratiesysteem en de werkgroep innovatie, waaruit veel nieuwe gezamenlijke projecten zijn ontwikkeld. De directeur van Feniks was een jaar lang voorzitter van deze innovatiewerkgroep. In het jaarverslag van Mens is ook aandacht besteed aan de functie en resultaten van het expertisecentrum.

In vorige jaarverslagen benoemden we zoveel mogelijk al onze samenwerkingspartners. Het is echter onmogelijk om volledig te zijn en inhoud en resultaten te benoemen. Zo waren er alleen al bij Kracht on Tour meer dan 30

samenwerkingspartners! Reden waarom we hieronder kort enkele partners uitlichten. Feniks bedankt ook al haar niet genoemde samenwerkingspartners van harte!

In het beschreven verslagjaar heeft Feniks maar liefst 35 vrouwen aangemeld bij Quiet middels een warme overdracht. Helaas was er in 2017 nog geen sprake van wederkerigheid, in die zin dat er vrouwen naar Feniks worden doorverwezen. Inmiddels is dit op gang gekomen.

Feniks liep er in het verleden regelmatig tegenaan dat het contact met het Instituut voor Maatschappelijk Werk (IMW) stroef verliep. Hier is in 2017 verandering in gekomen toen Feniks twee vaste contactpersonen toegewezen kreeg. De verwachting is dat er betere en snellere hulp komt bij doorverwijzing voor deelnemers van Feniks.

Medewerkers van Feniks doen regelmatig mee met studiedagen en netwerkbijeenkomsten om hun kennis op peil te houden en om ervaringen uit te wisselen met andere organisaties, bijvoorbeeld tijdens de wijklunches. Ook is Feniks aangesloten bij meerdere bijeenkomsten van Stichting Leergeld over armoede en vaste deelnemer bij het Platform Sociale Zekerheid. Feniks werkte ook mee aan diverse expertmeetings, zoals het door de gemeente georganiseerde 'Wij zijn Tilburg' d.m.v. een interview. Voorheen was de titel 'Tolerante Stad' en inmiddels 'Stad van Verbinding'. Feniks is de afgelopen jaren nauw betrokken geweest bij de opzet van het vertrouwensexperiment. De directeur van Feniks nam deel aan de stuurgroep.

Ook op landelijke bijeenkomsten was Feniks aanwezig, zoals op het Congres Gender & Gezondheid van WOMEN Inc. in Amersfoort.

Ten slotte werkte Feniks nauw en plezierig samen met Diversion, een bureau voor maatschappelijke innovatie op het terrein van emancipatie en diversiteit. Centraal hierin stond de methodiekontwikkeling en uitvoering m.b.t. het programma 'Kiezen voor Werk' (zie onder 1.8) dat

met name migrantenvrouwen ondersteunt in hun dilemma's naar betaald werk. Van de werkwijze is een methodiekboek verschenen. De komende jaren zal Feniks deze methodiek zowel stedelijk als wijkgericht inzetten.

4.1 Huurders

Tegen kostprijs kunnen organisaties die binnen de doelstellingen passen van Feniks, gebruik maken van het pand. Ook op die manier werkt Feniks samen met andere organisaties en verbindt Feniks vrouwen met elkaar. Elke maandag repeteert het Surinaams vrouwenkoor 'Pramisi' bij Feniks. Ook de Chinese vrouwengroep 'Het Koraal' vindt al jaren de weg naar Feniks voor hun maandelijkse bijeenkomsten.

“Ik weet nu mijn weg te vinden in Tilburg als ik ergens hulp bij nodig heb.”

- deelnemster

5

Organisatie, team, vrijwilligers en bestuur

5.1 Team

Het professionele team bestaat vanaf september 2017 uit 4,2 fte. Na het vertrek van onze directiesecretaresse, heeft een vrijwilliger haar taken overgenomen. Sinds september werkt hij betaald voor Feniks, wat betekent dat Feniks nu voor het eerst in 40 jaar een man als professioneel teamlid heeft. Ook een oud-stagiaire heeft zich in september bij het team gevoegd als trajectbegeleider, aangevuld met PR-taken. Daarnaast waren er dit jaar 4 stagiaires actief.

5.2 Vrijwilligers

De 35 vrijwilligers zijn onmisbaar voor Feniks, zowel in het dagelijkse werk als bij grote evenementen, zoals Kracht on Tour. Het is een hechte multiculturele groep die o.a. helpt taboes, zoals

geweld in relaties, bij deelnemers bespreekbaar te maken. Vrijwilligers ontwikkelen hun talenten en bij sommige verbetert dit hun kansen op de arbeidsmarkt. Het vakkundig begeleiden en faciliteren van vrijwilligers uit de doelgroep is zeer arbeidsintensief, wat bedrijfsmatig niet gefinancierd wordt, omdat zij vaak jaren aan Feniks verbonden zijn. De gemeentelijke uitvoerders van de participatiewet realiseren zich dit onvoldoende voor organisaties zoals Feniks. Als we de inzet van vrijwilligers monotoniseren is dit bedrag hoger dan de totale subsidie voor Feniks!

Vrijwilliger zijn bij Feniks betekent ook het ontwikkelen van talenten en het vergroten van de kansen op de arbeidsmarkt, mede door onze vakkundige begeleiding en persoonlijke coaching. Feniks vindt het belangrijk om haar vrijwilligers

te betrekken bij de organisatie. Daarom worden zij op diverse manieren op de hoogte gehouden van nieuws, evenementen en resultaten die worden behaald. Dit gebeurt bijvoorbeeld door de nieuwsbrief die zo'n 5 keer per jaar verschijnt en tijdens de kerstborrel en de jaarlijkse barbecue voor vrijwilligers.

5.3 Ambassadeursgroep

Werving van nieuwe deelnemers is een constant proces waar alle personeelsleden van Feniks zich mee bezig houden, met wisselende resultaten. Uit onderzoek door Feniks is gebleken dat meer dan de helft van de deelnemers Feniks heeft gevonden via mond-tot-mondreclame. Om dit middel effectiever in te zetten, is Feniks in 2017 begonnen met de Ambassadeursgroep. Deze groep bestaat uit oud-deelnemers en vrijwilligers die Feniks goed kennen en de organisatie een warm hart toedragen. Alle ambassadeurs hebben een eigen netwerk dat zij inzetten bij de werving. Zij gaan in gesprek met familie, vrienden en burens, verspreiden flyers, laten zich interviewen voor de lokale krant, vertellen hun verhaal aan politici en nemen mensen mee naar open dagen. Door de bevolgen inzet van de ambassadeurs wordt een doelgroep aangesproken die eerder buiten bereik leek te liggen. Dat het vertellen van je eigen verhaal werkt, bleek bijvoorbeeld uit een bijeenkomst van D66 waar directeur Gerda de Vries met ambassadeur Miranda heen ging. Miranda vertelde haar levensverhaal en wat Feniks voor haar heeft betekend. Haar verhaal maakte veel indruk en maakte dat het onderwerp emancipatie die avond echt ging leven.

“Ik leer hier om beter voor mezelf op te komen. Ook naar mijn kinderen en familie.”

-Deelnemer

5.4 Bestuur

Het bestuur van Feniks bestuur bestaat in 2017 uit:

- Erna Hooghiemstra, voorzitter
- Fred van Brederode, penningmeester en personeel
- Nelleke van Wijk, secretaris
- Mariëlle Cloin, algemeen bestuurslid

...en werd in 2017 uitbereid met Iman Boujamid, jurist. Er waren in 2017 vijf officiële bestuursvergaderingen. Er vond besluitvorming plaats over de financiële jaarrekening en tussentijdse rapportages, de begroting 2017 en 2018, het inhoudelijk jaarverslag 2016, additionele subsidie aanvragen en personele zaken. Daarnaast werden extra vergaderingen ingelast om strategie en ontwikkelingen met betrekking tot de gemeente, Menss en de positie van Feniks daarin te bespreken. Zo zijn de inhoudelijke en financiële scan uitvoerig besproken. Bij extern overleg (zoals naar de wethouder en ContourdeTwern) is de directeur daarin regelmatig vergezeld door de voorzitter. Het bestuur was ook vertegenwoordigd bij highlights met vrijwilligers. Er is vanuit afstand en toezicht in een prettige en professionele sfeer zeer inspirerend bestuurd in 2017.

6

Financiën en sponsors

6.1 Exploitatie

De organisatie kan terugkijken op een succesvol financieel jaar. Dankzij de prijsverhoging per traject en enkele additionele subsidies zijn we erin geslaagd het jaar 2017 met een bescheiden positief saldo af te sluiten. Een prestatie gezien het grote tekort dat voorafgaande jaren o.a. door de perikelen met SEW/13Volt was ontstaan. Feniks is op een punt aangeland waarin we de blik weer op de toekomst kunnen gaan richten.

door schenkingen in natura of anders: Gemeente Tilburg, Ministerie OCW (Directie Emancipatie), Mooi zo Goed zo Tilburg, Tante Pollewop, fotograaf Annemarie Smulders en Felicia van Horssen, Menss Innovatiegelden, Kim's Kroeg, tilburgers.nl, Merkwaardig, Vincentiusvereniging, Ariënsfonds, Anja de Loos, Laurens Kleijntjens, Lian van Bommel en enkele anonieme sponsors. Heel hartelijk bedankt!

6.2 Sponsors 'Bedankt!'

Al het voorgaande was in 2017 beslist niet mogelijk geweest zonder ondersteuning van onze sponsors

*“Bij Feniks krijg ik de kans
weer mee te tellen.”*

-Deelneemster

Interview radio 1 door Nadia Moussaid

7

Media

7.1 Feniks in de media

Net als in het voorgaande jaar, had Feniks ook in 2017 weer behoorlijk wat media-aandacht. Zo verscheen er begin januari een groot en prachtig artikel in het Brabants Dagblad over Kracht on Tour en deed Omroep Tilburg uitgebreid verslag van de opening van de tentoonstelling 'Feniks 40 jaar!' in de bibliotheek aan het Koningsplein. Een bijzonder moment was ook het half uur durende interview op Radio 1 door Nadia Moussaid (bekend van Laat op één) met Gerda de Vries, Mahtab Masroorpour en Angelique Siemons in Kim's Kroeg tijdens de viering van Internationale Vrouwendag: (zie bovenstaande foto).

In september genereerde Feniks veel media-aandacht met een ingezonden brief waarvan het Brabants Dagblad een artikel maakte over het gebrek aan- en het jarenlange dossier over openbare toiletten in Tilburg. Een week later stond Feniks weer in de krant, dit keer met een brief aan de aftredende burgemeester Noordanus. In

oktober was Gerda weer te horen op de radio. Zij vertelde in een interview met Omroep Brabant waarom het aantal vrouwelijke burgemeesters nog geen reden is voor een feestje, omdat zij overwegend burgermoeder zijn van hele kleine gemeentes.

Aan het einde van het jaar verscheen in het cultuurhistorisch tijdschrift Tilburg een uitgebreid artikel over Feniks 40 jaar en waarom feminisme toen en nu nog steeds actueel is. Ook verscheen een groot interview over Feniks in de Daklozenkrant. In december waren Gerda de Vries en ambassadeur Miranda ook te horen in het programma Jes! op Rozo Radio. Tenslotte verschenen er in Stadsnieuws Tilburg gedurende het hele jaar krachtverhalen met deelnemers van de partners van Menss, waaronder Feniks. Ook besteedde de Tilburgse Koerier regelmatig aandacht aan Feniks en haar activiteiten.

7.2 Social media en website

Feniks is dit jaar actiever geworden op Twitter, en dat wordt gezien. De inhoud beslaat voornamelijk nieuws over activiteiten en evenementen bij Feniks, maar ook onze reactie op nieuws, media en trends van buitenaf. Niet alleen is het aantal volgers gestegen naar 380, ook de interactie is flink toegenomen. Alle antwoorden, vind-ik-leuks en retweets zorgen ervoor dat de tweets van Feniks gemiddeld zo'n 500 keer bekeken worden, met enkele uitschieters naar 3500 keer.

Ook het aantal vind-ik-leuks op de Facebookpagina van Feniks is flink toegenomen van 419 op 1 januari naar 587 op 31 december. Feniks zet Facebook in voor de werving en om deelneemsters en andere geïnteresseerden op de hoogte te houden van nieuws en evenementen. In het afgelopen jaar kreeg Feniks complimenten voor haar zichtbaarheid op Facebook.

Ook het aantal bezoeken en reacties op LinkedIn is toegenomen, mede door een eigen bedrijfspagina. De website www.fenikstilburg.nl werd in 2017 meer dan 12.000 keer met meerdere pagina's bekeken.

En de feminisering van de armoede dan ...?

BO 30/09/2017

U heeft veel bereikt in de stad, mijn welgemeende complimenten daarvoor, maar toch.

Bij uw aantreden heb ik u geadviseerd u te richten op sociale verbinding. De kracht van Tilburg is immers verbinding met kwetsbare burgers. Vrouwen waren en zijn in deze groep oververtegenwoordigd. In onze stad verdient een op de vier laagopgeleide vrouwen zelfstandig een inkomen van negenhonderd euro netto per maand, de onder-

grens voor economische zelfstandigheid. Van de hoogopgeleide vrouwen verwerft bijna drie op de vier minimaal dat bedrag ...

Als aanvoerder van het armoedevoetbalteam heeft u het (doel)punt van de feminisering van armoede gemist!

Met betrekking tot het veto over doelgroepenbeleid omarmde u de uitspraak 'algemeen beleid waar mogelijk, specifiek beleid waar noodzakelijk'. Toch is binnen uw eigen portefeuille, vei-

lighedsbeleid, geen specifieke aandacht voor de toenemende straatintimidatie waarmee (jonge) vrouwen in onze stad worden geconfronteerd.

Emancipatiebeleid vraagt om de inzet van het hele college, inclusief de burgemeester. Mogen kwetsbare vrouwen erop vertrouwen dat u dit met uw opvolger bespreekt?

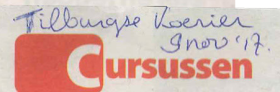
Gerda de Vries,
directeur Feniks,

Emancipatie Expertise Centrum

'Ook Tilburgse vrouwen hebben hoge nood!'

Wat 'wildplasser' Geerte Piening (23) in Amsterdam overkwam, kan iedere Tilburgse vrouw overkomen. Dat stelt Feniks, het Tilburgse Emancipatie Expertise Centrum.

Bas Vermeer
Tilburg

Cursus 'Opkomen voor jezelf'

Doen wat je wilt en zeggen wat je denkt. Dat leer je in deze populaire training. Kies voor jezelf: meld je nu aan! De nieuwe cursus start op donderdag 16 november, van 13.00 uur tot 14.30 uur bij Feniks, NS Plein 17. Wil je meer weten of je aanmelden? Bel naar Feniks 013-5421896, of ga naar www.fenikstilburg.nl

Op zoek naar werk?

Op Eigen Kracht is dé training voor vrouwen die op zoek zijn naar werk. Je volgt groepslessen bij een loopbaancoach van Feniks. Daarbij krijg je o.a. zicht op je eigen competenties en talenten, CV en sollicitatiebrief schrijven, communiceren, presenteren en netwerken. De nieuwe cursus start 30 november, van 9.15 tot 12.00 uur. Deelname is gratis. Meld je aan via kristel.doorakkers@fenikstilburg.nl of 013-5421896.

De Koerier
02-02-17 (advertorial)
Feniks 40 jaar!

"We geven vrouwen empowerment: het draait om het (her)ontdekken van eigen kracht."

dinsdag 7 februari 2017

HT

EMANCIPATIE FENIKS JUBILEERT

'Gelijkheid

Het stereotype imago blijkt hardnekkig: een vrouwencentrum roept het beeld op van roze tuinbroeken. Achterhaald. Bij het jubilerende Feniks werken nu ook vier mannelijke vrijwilligers.

Vrouwendag in Kim's Kroeg

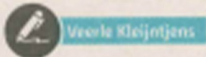
TILBURG - Woensdag 8 maart is Internationale Vrouwendag. Al meer dan honderd jaar wordt dit door vrouwen over de hele wereld gevierd. In Tilburg wordt het gevierd met aandacht voor de Actuele Vrouwenrechten-agenda in Nederland en Europa. Dat gebeurt in Kim's Kroeg, vanaf 17.00 uur.

Actueel zijn de vrouwenrechten nog steeds, zo oordeelt Feniks Emancipatie Expertise Centrum Tilburg, dat dit jaar het 40 jarig bestaan viert. En Minister Jet Bussemaker waarschuwt haar opvolger alvast dat emancipatiebeleid hard nodig blijft. Het meest geschonden mensenrecht is het vrouwenrecht.

Lees verder op pagina 6

13 sep 2017
Tilburgse koerier

Miranda: 'Bij Feniks kreeg ik mijn eigenwaarde terug'

Feniks is het Emancipatie Expertise Centrum in Tilburg. Miranda Hollants volgde er verschillende cursussen, waaronder Mindfulness, Opkomen voor Jezelf en Op Volle Kracht Vooruit. Dit deed ze na het overlijden van haar moeder en de moeilijke periode die daarop volgde. Nu is ze als member en vrijwilligster betrokken bij de Quiet-community.

DROOM JE LEVEN
LEEF JE DROOM!

Feniks is er
voor alle vrouwen

Miranda voor het pand van Feniks op het NS-plaats. "Ik sprankel weer. Dat gun ik echt iedereen." foto: Anne-Marie Smuiders

Tb Koerier 1-6-'17

Expertmeeting Mannenemancipatie

Feniks, Emancipatie Expertise Centrum organiseert i.s.m. de Kennismakerij op dinsdagmiddag 20 juni de Tilburgse expertmeeting over Mannenemancipatie voor (semi)professionals. Jens van Tricht, directeur van De Emancipator geeft een toelichting op het Handlingsperspectief Mannenemancipatie, dat deze middag gepresenteerd wordt. De studiemiddag vindt plaats op 20 juni van 14.00 - 17.00 uur in De Kennismakerij, Spoorzone. Meer informatie over het programma, de kosten en aanmelden: www.fenikstilburg.nl. Of bel met Gerda de Vries (Feniks, 013-5421896) of Eef van Eerdewijk (Kennismakerij, 0611606396. Omdat Emancipatie niet uitsluitend over vrouwen gaat.

'Bij Feniks heb ik de familie gevonden die ik zocht'

Op woensdag 8 maart staat bij Kim's Kroeg de Internationale Vrouwendag centraal

Staat sbkaat.

Kracht on Tour biedt allerlei vrouwen kansen naar werk

VERHALEN VAN PARTNERS

Dromen vangen voor vrouwen met ambitie

Praat, luister, eet, dans en vier

Colofon

Tekst:

Veerle Kleijntjens en Gerda de Vries

Foto's:

Anne-Marie Smulders
Felicia van Horssen e.a.

Vormgeving:

Elke Bernards

www.fenikstilburg.nl
www.facebook.com/FeniksTilburg/
NS Plein 17
5014DA Tilburg
Tel: 013 542 18 96

